

Договори у сімейному праві України

У монографії комплексно досліджуються теоретичні та практичні проблеми, пов'язані з особливостями вчинення договорів у сфері сімейного права.

Відображені сучасні доктрини та концепції у сфері сімейного права. Сформульовані поняття договорів у сфері сімейно-го права, визначені їх ознаки, узагальнюється судова практика. Особливу увагу приділено класифікації договорів у сфері сімейного права.

Висвітлено спірні проблеми сімейного права, надані пропозиції щодо вдосконалення законодавства.

Книга розрахована на широке коло читачів: студентів юридичних вищих навчальних закладів, аспірантів, викладачів, науковців, практикуючих юристів і всіх, кого цікавлять проблеми сімейного права.

Рекомендовано до друку
Вченою радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 14 від 27.10.2017 р.)

Рецензенти:

завідувач кафедри цивільного права і процесу,
доктор юридичних наук, доцент І. Р. Калаур
(Тернопільський національний економічний університет),
професор кафедри цивільного права та процесу,
доктор юридичних наук, доцент Л. В. Красицька
(Харківський національний університет внутрішніх справ),
доцент кафедри галузевих правових наук,
кандидат юридичних наук, доцент Л. А. Музика
(Національний університет «Києво-Могилянська академія»)

Розгон, О. В.

Р64 Договори у сімейному праві України [Текст] : монографія / О. В. Розгон. — К. : Ін Юре, 2018. — 301 с.
ISBN 978-966-313-595-3

У монографії комплексно досліджуються теоретичні та практичні проблеми, пов'язані з особливостями вчинення договорів у сфері сімейного права. Відображені сучасні доктрини та концепції у сфері сімейного права. Сформульовані поняття договорів у сфері сімейного права, визначені їх ознаки, узагальнюється судова практика. Особливу увагу приділено класифікації договорів у сфері сімейного права. Висвітлено спірні проблеми сімейного права, надані пропозиції щодо вдосконалення законодавства.

Книга розрахована на широке коло читачів: студентів юридичних вищих навчальних закладів, аспірантів, викладачів, науковців, практикуючих юристів і всіх, кого цікавлять проблеми сімейного права.

УДК 347.61

© О. В. Розгон, 2018
© Ін Юре, 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДОГОВІР У СІМЕЙНОМУ ПРАВІ	7
1.1. Підходи до розуміння договору в сімейному праві України та інших договірних конструкцій в сімейному праві України	7
1.1.1. Чинність і недійсність договорів у сімейному праві	59
1.1.2. Договірна відповідальність у сімейному праві	61
1.2. Класифікація договірних зобов'язань у сімейному праві	65
Розділ 2. ДОГОВОРИ, СПРЯМОВАНІ НА РЕГУЛЮВАННЯ МАЙНОВИХ ПРАВОВІДНОСИН ПОДРУЖЖЯ І ФАКТИЧНОГО ПОДРУЖЖЯ	80
2.1. Договірне регулювання майнових правовідносин подружжя щодо спільного та роздільного майна	80
2.1.1. Щодо питання про категорію «майно»	84
2.1.2. Договір про визначення порядку користування майном	87
2.1.3. Договір про поділ майна подружжя	94
2.1.4. Договір про виділ частки одного з подружжя зі складу усього майна подружжя	100
2.1.5. Шлюбний договір	102
2.1.6. Колізієне регулювання шлюбного договору	127
2.1.7. Договір про встановлення режиму окремого проживання та сепараційний договір	130
2.2. Договір про надання утримання одному з подружжя і припинення права на утримання при набутті права власності на нерухоме майно чи отриманні одноразової грошової виплати	135
2.2.1. Матеріальна допомога (підтримка), матеріальне утримання та аліменти	135
2.2.2. Договір про надання утримання одному з подружжя	139
2.2.3. Припинення права на утримання за домовленістю подружжя при набутті права власності на нерухоме майно чи отримання одноразової грошової виплати	147
2.3. Договірне регулювання майнових правовідносин фактичного подружжя	149
2.3.1. Правовий режим майна фактичного подружжя	149
2.3.2. Договір про визначення правового режиму майна осіб, які перебувають у фактичних шлюбних відносинах	157
2.3.3. Договори щодо утримання у фактичних шлюбних відносинах	160

Розділ 3. ДОГОВОРИ, СПРЯМОВАНІ НА РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ І МАЙНОВИХ ПРАВОВІДНОСИН МІЖ БАТЬКАМИ ТА ДІТЬМИ..... 164

- 3.1. Договір щодо здійснення батьківських прав
та виконання обов'язків тим з них, хто проживає окремо від дитини..... 164
- 3.2. Договір про визначення порядку проживання дітей
при роздільному проживанні батьків (у разі розірвання шлюбу)
та участі у забезпеченні умов життя дитини
того з батьків, хто проживатиме окремо 167
 - 3.2.1. Визначення проживання дітей при роздільному проживанні батьків..... 167
 - 3.2.2. Договір про визначення проживання дітей при роздільному проживанні
батьків (у разі розірвання шлюбу) та порядку участі у забезпеченні
умов життя дитини того з батьків, хто проживатиме окремо 178
- 3.3. Договір про сплату аліментів на дитину..... 182
 - 3.3.1. Судовий порядок стягнення аліментів на дитину 182
 - 3.3.2. Договір про сплату аліментів на дитину
(договір про утримання дитини)..... 187
 - 3.3.3. Договір про участь одного з батьків на дітей у додаткових витратах 198
- 3.4. Договір про припинення права на аліменти на дитину
у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно..... 199
- 3.5. Договір про утримання повнолітніми дітьми непрацездатних батьків 206

Розділ 4. ДОГОВОРИ, ЯКІ ОПОСЕРЕДКОВУЮТЬ ВІДНОСИНИ З ПЕРЕДАННЯ ДІТЕЙ ДО СІМ'Ї НА ВИХОВАННЯ 220

- 4.1. Договір про патронат 220
- 4.2. Договір про влаштування дітей до прийомної сім'ї 232
- 4.3. Договір про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу..... 240

Розділ 5. ОКРЕМІ ДОГОВОРИ, ЯКІ ОПОСЕРЕДКОВАНО ПОВ'ЯЗАНІ ЗІ СФЕРОЮ СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН 246

- 5.1. Передшлюбні договори, пов'язані із приготуванням
до державної реєстрації шлюбу та весілля 246
- 5.2. Договір про організацію державної реєстрації шлюбу за 24 години..... 257
- 5.3. Договір сурогатного материнства 265
- 5.4. Договір про наставництво 290

ВСТУП

Сприйняття і визнання у законодавстві та науковою спільною договорів у сімейному праві виникло не одразу.

Радянське сімейне законодавство уникало використання договірних конструкцій у сімейному праві. Введення договірного регулювання до шлюбно-сімейного законодавства України відбувалося дуже повільно. Визнаємо, що проривом була угода щодо вирішення питань життя сім'ї (шлюбний контракт), оскільки вона перша отримала законодавче закріплення в Кодексі про шлюб та сім'ю Української РСР 1969 р., який Законом України від 23 червня 1992 р. № 2488-ХП «Про внесення змін і доповнень до Кодексу про шлюб та сім'ю Української РСР» було доповнено статтею 27-1.

Правове регулювання договірних відносин у сімейному праві наразі є об'єктом пильної уваги з боку як законодавців, так і вчених. Однак протягом низки останніх десятиліть вони аналізувалися виключно в межах цивільного законодавства або дослідження подружніх договорів, зокрема, шлюбного. Або увага приділялася аліментному договору між батьками і дітьми. Складно визначити, з чим саме пов'язане таке ставлення до вивчення та розвитку інституту договірних відносин у сімейному праві. На нашу думку, це призводить до неповного розуміння специфіки договорів у сімейному праві, яка має тенденцію, схильну до змін щодо появи нових договорів у сімейному праві України.

Оскільки завдяки договорам суб'єкти сімейних відносин, які є сторонами, можуть урегулювати питання майнового і немайнового характеру, а також домовитися про форми, методи, засоби виховання та утримання дітей, виникла потреба у з'ясуванні дефініції, правової природи, диференціації договорів у сімейному праві України, аналізі судової практики, що і стали ключовими моментами у цьому дослідженні. Також одним із важливих завдань є розробка конкретних конструкцій договорів у сімейному праві України.

Виходячи із класичного підходу визначення галузей права, який підтримує наукова спільнота, стоїмо на позиції нормативізму,



Перейти на сайт →